

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **P. Č.**, zastoupeného Mgr. Davidem Urbancem, advokátem, se sídlem Na Poříčí 1046/24, Praha 1, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, o nečinnosti žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2011, č. j. 5 Ca 269/2009 - 88,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce podal dne 30. 12. 2009 Městskému soudu v Praze žalobu na nečinnost žalované. Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 3. 11. 2010, č. j. 5 Ca 269/2009 - 59, zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 20. 12. 2010 kasační stížnost, která je na Nejvyšším správním soudě vedena pod sp. zn. 6 Ans 1/2011.

Městský soud v Praze následně vyzval usnesením č. j. 5 Ca 269/2009 - 67 ze dne 4. 1. 2011 stěžovatele k úhradě soudního poplatku za kasační stížnost. Na základě žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce městský soud přiznal stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti osvobození od soudních poplatků a dalším usnesením ze dne 15. 4. 2011, č. j. 5 Ca 269/2009 - 88, mu ustanovil pro řízení o kasační stížnosti zástupcem Mgr. Davida Urbance, advokáta, se sídlem Na Poříčí 1046/24, Praha 1. Podáním ze dne 26. 4. 2011 stěžovatel brojil proti usnesení městského soudu č. j. 5 Ca 269/2009 - 88; toto podání stěžovatele vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako samostatnou

kasační stížnost a řízení o ní vyloučil k samostatnému projednání pod sp. zn. 6 Ans 6/2011.

V kasační stížnosti stěžovatel nesouhlasí s tím, že mu byl ustanoven zástupcem advokát, přestože původní kasační stížnost je vedena proti žalované, kterou je Česká advokátní komora. Dále stěžovatel brojí proti ustanovení advokáta z Prahy vzhledem k tomu, že nemá prostředky pro komunikaci s ním.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s."), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel uplatňuje důvody přípustné pro kasační stížnost podle § 103 s. ř. s. Stěžovatel je pro řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud tedy posoudil kasační stížnost, vázán v ní uvedenými důvody (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být v řízení o kasační stížnosti stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

První námitka stěžovatele se týká toho, že byl zástupcem ustanoven právě advokát, když v původním sporu je žalovanou Česká advokátní komora. Jak vyplývá z výše citovaných ustanovení, pro řízení o kasační stížnosti musí být splněna podmínka zastupování advokátem s výjimkou případů, kdy má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nedoložil, že by měl vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, a že by nemusel být pro řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, nemohl mu krajský soud ustanovit jiného zástupce než právě advokáta, v opačném případě by byla následná kasační stížnost stěžovatele neprojednatelná. První námitka je tedy nedůvodná.

Druhou námitkou stěžovatel brojí proti ustanovení advokáta z Prahy za situace, kdy stěžovatel nemá dostatek prostředků, aby s tímto zástupcem komunikoval.

Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že usnesení městského soudu neobsahuje podrobnější odůvodnění výběru právě uvedeného advokáta se sídlem v Praze. Absence odůvodnění však není vadou, která by způsobovala nezákonnost uvedeného rozhodnutí, vzhledem k tomu, že podle § 55 odst. 4 s. ř. s. „[u]snesení, jímž se řízení nekončí a jímž se nikomu neukládá povinnost, nemusí obsahovat odůvodnění." V nyní posuzovaném případě stěžovatel nepožádal o ustanovení konkrétního zástupce, a proto na něj nedopadá závěr rozšířeného senátu uvedený v usnesení ze dne 25. 4. 2006, č. j. 8 As 21/2005 - 101, publ. pod č. 1006/2007 Sb. NSS, podle nějž je potřeba rozhodnutí

o neustanovení zástupce odůvodňovat, či závěr rozšířeného senátu v rozsudku ze dne 21. 12. 2009,č. j. 7 Azs 24/2008 - 141, publ. pod č. 1995/2010 Sb. NSS, podle kterého je nutno odůvodnit rozhodnutí o ustanovení jiného než žalobcem požadovaného zástupce.

Smyslem ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která by jinak měla být osvobozena od soudních poplatků a u níž je takové ochrany třeba, neboť jen tak lze v kvalifikovaných případech (za splnění § 35 odst. 8 s. ř. s.) dostát zásadě rovnosti, jež se promítá v zákonem výslovně vyjádřené zásadě rovného postavení účastníků podle § 36 odst. 1 s. ř. s.

Ve své rozhodovací činnosti Nejvyšší správní soud již považoval ustanovení zástupce v sídle krajského soudu, který projednával věc stěžovatele, za vhodný z důvodu procesní ekonomie, pokud to zástupci usnadní přístup k spisovým materiálům vztahujícím se k věci. Tento princip nemůže převážit nad kontaktem stěžovatele se zástupcem v každém případě. Nicméně v případě stěžovatele, jehož spor je v tomto i dalších případech zřetězený a navazuje na jiné věci vedené u téhož soudu, a o němž je Nejvyššímu správnímu soudu z úřední činnosti známo, že s většinou svých ustanovených či určených zástupců komunikuje s potížemi (tento závěr dosvědčuje i obsah spisu vedeného pro řízení sp. zn. 6 Ans 1/2011, pro něž byl advokát ustanoven), nepovažuje Nejvyšší správní soud postup krajského soudu za svévolný či nezákonný. Nejvyšší správní soud nadto zdůrazňuje, že v tomto případě stěžovatel žádné bližší požadavky na ustanovení zástupce neuváděl, neuvedl ani jméno zástupce, k němuž by měl důvěru a o němž by tedy městský soud měl možnost zvažovat, zda jej neustanovit. Má-li tedy stěžovatel za to, že ustanovení advokáta Mgr. Davida Urbance je nezákonné, případně že mu lze vytknout jakoukoli jinou nesprávnost, jež by se stěžovatele dotkla na jeho právech, Nejvyšší správní soud tomuto tvrzení nepřisvědčuje. I druhou námitku tedy shledal nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost nedůvodnou a podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. ji zamítl. Nejvyšší správní soud neshledal žádné vady, k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nepřísluší. Žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly. Stěžovateli byl napadeným usnesením Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2011, č. j. 5 Ca 269/2009 - 88, ustanoven k ochraně jeho zájmů zástupce Mgr. David Urbanec, se sídlem Na Poříčí 24, Praha 1. Tento zástupce neučinil žádné úkony právní služby v řízení o kasační stížnosti a nepožadoval za zastoupení stěžovatele před Nejvyšším správním soudem žádnou odměnu. Za toto řízení mu proto nenáleží žádná odměna.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2011

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu